

ДОСВІД НЕОБАНКІНГУ В КРАЇНАХ АЗІЙСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОГО РЕГІОНУ

©2024 ШУБА О. А.

УДК 336.71
JEL: G29; L86

Шуба О. А. Досвід небанкінгу в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону

Тенденція до розвитку небанкінгу охопила практично весь світ, змінюючи традиційну банківську діяльність і формуючи пропозицію цифрових фінансових послуг. Азійсько-Тихоокеанський регіон характеризується динамічним поширенням небанкінгу, чому значно сприяє демографічна ситуація та збільшення кількості технологічних компаній з відповідним зростанням кількості ІТ-пристроїв. Показники використання фінтех-послуг в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону динамічно зростають. Лідерами за темпами зростання є Китай, Гонконг, Сінгапур і Південна Корея. Згідно з існуючими прогнозами, в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону до 2025 року почнуть користуватися мобільним інтернетом ще 663 млн осіб, що сприятиме подальшому розвитку небанкінгу. Кількість небанків в Азійсько-Тихоокеанському регіоні відстає від країн Європи та США, але зростання їх кількості відбувається значно швидшими темпами. Незважаючи на постійне зростання кількості споживачів послуг небанків у регіоні, існують і стримувальні фактори, які перешкоджають зростанню. До них можна віднести: недостатність довіри до послуг нового формату, небажання змінювати постачальника фінансових послуг і відсутність інформації про можливості небанків. Крім того, в деяких місцевостях фактично відсутній стабільний доступ до інтернету, що є перешкодою для діяльності небанків. Кількість користувачів небанків в Азійсько-Тихоокеанському регіоні постійно зростає – з 2,9 млн осіб у 2017 р. до 22,8 млн осіб у 2021 р. Прогнозується, що кількість користувачів послуг небанків у 2025 р. буде становити 50 млн осіб. На кожному ринку Південно-Східної Азії регуляторні органи мають свою специфіку регулювання діяльності небанків, нормативні акти значно відрізняються залежно від країни. Як результат, спектр послуг небанків у країнах регіону різний: від повного набору банківських послуг до вузької спеціалізації на обслуговуванні власників малого бізнесу. Подальші перспективи розвитку небанкінгу в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону залежать від таких основних факторів: державне регулювання банківського сектора; технічні можливості небанків проводити персоналізацію фінансових послуг, обробляти великі масиви даних і проводити онлайн-операції; конкуренція або співпраця з традиційними банками. У світі вже сформувалася тенденція до пошуку традиційними банками та небанкками взаємовигідних варіантів співпраці. Наприклад, P2P-кредитування та P2B-кредитування, в яких намагаються брати участь традиційні банки, об'єднуючись з небанкками. На користь небанкінгу свідчить і те, що сучасні банківські клієнти для проведення фінансових операцій усе менше схильні до відвідування фізичних банківських відділень. Зроблено висновок: хоча існує значна кількість населення, не охопленого банківськими послугами, розвиток небанкінгу в Азійсько-Тихоокеанському регіоні відбувається швидкими темпами, чому сприяють демографічні показники, високі темпи економічного зростання, співпраця з традиційними банківськими установами. Найбільшим потенціалом розвитку небанкінгу відзначаються Малайзія, Індонезія, Філіппіни, В'єтнам, Індія і Таїланд.

Ключові слова: традиційні банківські установи, небанкінг, фінансові послуги, фінансові операції.

Рис.: 6. **Бібл.:** 12.

Шуба Олена Артурівна – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та світового господарства, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майdan Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: e.shuba@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6186-6700>

UDC 336.71
JEL: G29; L86

Shuba O. A. Experience of Neobanking in the Countries of the Asia-Pacific Region

The trend towards the development of neobanking has swept almost the entire world, changing traditional banking and shaping the offer of digital financial services. The Asia-Pacific region is characterized by the dynamic spread of neobanking, which is significantly facilitated by the demographic situation and the increase in the number of technology companies with a corresponding increase in the number of IT devices. The use of fintech services in the Asia-Pacific region is growing dynamically. The leaders in terms of growth rates are China, Hong Kong, Singapore, and South Korea. According to current forecasts, another 663 million people in the Asia-Pacific region will start using mobile Internet by 2025, which will contribute to the further development of neobanking. The number of neobanks in the Asia-Pacific region lags behind the countries of Europe and the United States, but their number is growing at a much faster pace. Despite the constant growth in the number of consumers of neobank services in the region, there are also constraints that hinder growth. These include: lack of trust in services of the new format, reluctance to change the provider of financial services, and lack of information about the capabilities of neobanks. Also, in some areas, there is virtually no stable access to the Internet, this becomes another obstacle to the activities of neobanks. The number of neobank users in the Asia-Pacific region is constantly growing – from 2.9 million people in 2017 to 22.8 million people in 2021. In each market of Southeast Asia, regulatory authorities have their own specifics of regulating the activities of neobanks, regulations vary significantly depending on the country. As a result, the range of services provided by neobanks in the countries of the region is different: from a full range of banking services to a narrow specialization in servicing small business owners. Further prospects for the development of neobanking in the countries of the Asia-Pacific region depend on the following main factors: State regulation of the banking sector; technical capabilities of neobanks to personalize financial services, process large amounts of data and conduct online transactions; competition or cooperation with traditional banks. There is already a tendency in the world for traditional banks and neobanks to search for mutually beneficial options for cooperation. For example, P2P lending and P2B lending, in which traditional banks are trying to participate, teaming up with neobanks. Neobanking is also supported by the issue that modern bank customers are less and less inclined to visit physical bank branches to conduct financial transactions. It is concluded that although there is a significant number of the population not covered by banking services, the development of neobanking in the Asia-Pacific region is proceeding

at a rapid pace, which is facilitated by demographic indicators, high rates of economic growth, and cooperation with traditional banking institutions. Malaysia, Indonesia, the Philippines, Vietnam, India, and Thailand have the greatest potential for the development of neobanking.

Keywords: traditional banking establishments, neobanking, financial services, financial operations.

Fig.: 6. **Bibl.:** 12.

Shuba Olena A. – PhD (Geography), Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economics and World Economy, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: e.shuba@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6186-6700>

Актуальність дослідження досвіду необанкінгу визначається швидким переходом до цифровізації сучасної світової економіки та новими можливостями надання фінансових послуг у банківській сфері. Крім того, цифровізація, способом впровадження якої в банківську діяльність є необанкінг, дає можливість збільшити рентабельність банківських установ. Необанкінг може існувати лише в тих країнах, де існує певний рівень розвитку банківської сфери та діє відповідна законодавча база, яка регламентує цю діяльність, яка, крім певних переваг, має і суттєві недоліки, серед яких найбільшими є зростання кібератак на персональні дані споживачів послуг і проблеми із серверами, що призводять до зупинки сплати рахунків та документооберту на невизначений термін. Дослідження досвіду розвитку необанкінгу в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону, які стали не тільки учасниками процесу цифровізації сучасної світової економіки, а й характеризуються високими темпами розвитку необанкінгу, видається актуальним.

Метою статті є дослідження досвіду та особливості участі країн Азійсько-Тихоокеанського регіону в розвитку сфери необанкінгу.

Ступінь вивченості цього процесу є достатньо високою. Так, Петренко І. П. [1] узагальнює світові тенденції розвитку необанків. Гулей А. І. та Гулей С. А. [2] відзначають наслідки цифрової трансформації вітчизняного банківського середовища в умовах розвитку фінтех-екосистеми. Губа М. О., Лінник А. О., Колесник Д. С. [3] досліджують розвиток необанків в Україні та світі. Романчук М. [4] аналізує закордонний досвід і перспективи розвитку необанкінгу в Україні. Стечишин Т. Б. [5] виділяє особливості організації діяльності необанків в Україні.

Інноваційні фінансові технології не можна назвати панівними в банківському секторі, але вони швидко впроваджуються в цю галузь, демонструючи свої переваги, до яких належать:

- ✦ швидкість отримання, незалежно від місцезнаходження клієнтів, послуг, які надаються з використанням інтернету;
- ✦ значний вибір цих послуг і вигідніші умови їх пропозиції (фінтех-компанії мають суттє-

во менші витрати, не створюючи філіальну мережу та не утримуючи штат працівників);
✦ формування персоналізованих продуктів (фінтех-компанії мають відповідні технології з обробки інформації про потреби клієнтів).

Дослідження наявних у науковій літературі поглядів показали, що єдиного підходу до визначення терміна «необанкінг» («необанк») до цього часу не встановлено. Саме поняття «необанк» сформувалося шляхом додавання до традиційного терміна «банк» приставки «нео» (в перекладі з грецької *neos* – «новий»). Також у науковій літературі існують синоніми «необанкінгу»: «віртуальний банк», «інтернет-банк», «мобільний банк», «цифровий банк» або «банк-челенджер» тощо [1]. Наприклад, у Великій Британії використовують термін «челенджер-банк» (з англійської *challenger* – «той, хто кидає виклик») [2]. У вітчизняній науковій літературі часто використовується таке визначення: «...необанк – це модернізований та постійно оновлюваний банкінг з розвиненою сучасною функціональністю, формами зв'язку та передачі даних, включаючи такі основні елементи, як інтернет (вебсайти, офіси) та мобільний банк (програми, повідомлення)» [3]. Більшість дослідників терміном «необанк» визначають фінансову установу, яка пропонує банківські послуги, використовуючи віртуальну мережу та сучасні інтернет-платформи. Завдяки суттєвій економії витрат на утримання філій та персоналу необанки є більш привабливими для клієнтів: вони пропонують вищі депозитні процентні ставки, у них менші або навіть відсутні комісійні платежі. Першими необанками прийнято вважати британський First Direct та інтернет-банк Egg (1998 р.). Саме з цього часу і розглядають початок розвитку світового ринку необанкінгу [4]. Одним із перших необанків США став Security First Network Bank, а в Німеччині – Advance Bank, заснований у 1996 р. У Китайській Народній Республіці компанія Tencent (входить до найбільших у світі ІТ-компаній) у 2018 р. заснувала перший необанк – WeBank [5].

Тенденція до розвитку необанкінгу охопила практично весь світ, змінюючи традиційну банків-

ську діяльність та формуючи пропозицію цифрових фінансових послуг. Азійсько-Тихоокеанський регіон характеризується динамічним поширенням небанкінгу, чому значно сприяє демографічна ситуація та збільшення кількості технологічних компаній з відповідним зростанням кількості ІТ-пристроїв. Так, за 2018–2020 рр. показники використання фінтех-послуг зросли вдвічі, а в деяких країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону навіть втричі. Лідерами за темпами зростання є Китай (87%), Гонконг, Сінгапур і Південна Корея (у середньому в кожній країні до 65%), Австралія (58%) [6].

Згідно з існуючими прогнозами в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону до 2025 р. почнуть користуватися мобільним інтернетом ще 663 млн осіб, що сприятиме подальшому розвитку небанкінгу. І хоча кількість небанків в Азійсько-Тихоокеанському регіоні значно відстає від країн Європи та США, проте зростання їх кількості відбувається значно швидшими темпами (рис. 1).

Незважаючи на постійне зростання кількості споживачів послуг небанків у регіоні, існують і стримувальні фактори, які перешкоджають зростанню. До них можна віднести: недостатність довіри до послуг нового формату; небажання змінювати постачальника фінансових послуг і відсутність інформації про можливості небанків. Крім того,

в деяких місцевостях фактично відсутній стабільний доступ до інтернету, що є перешкодою для діяльності небанків [6].

Згідно зі звітом Boston Consulting Group у світі функціонують 249 небанків, і лише 13 з них є прибутковими. Саме 10 з цих 13 успішних небанків базуються в Азійсько-Тихоокеанському регіоні (Китай, Індія, Японія, Південна Корея) [7].

Як видно з рис. 2, спостерігається тенденція до зростання обсягів акціонерного фінансування небанкінгу країн Азійсько-Тихоокеанського регіону. Відповідно до побудованого тренд-аналізу, ця тенденція до зростання продовжиться й у середньостроковій перспективі (величина достовірності апроксимації $R^2 = 0,9973$, тобто точність прогнозу майже 100%). Таким чином, якщо у 2016 р. обсяг фінансування становив 369 млн дол. США, то у 2025 р. фінансування може скласти більше 6 млрд дол. США.

Кількість користувачів небанків в Азійсько-Тихоокеанському регіоні постійно зростає (рис. 3). Так, якщо у 2017 р. послугами небанків у регіоні користувалися 2,9 млн осіб, то у 2021 р. – уже 22,8 млн осіб, тобто кількість користувачів за чотири роки збільшилась на 20 млн осіб, що можна порівняти з населенням цілої країни. Прогнозується, що кількість користувачів послуг небанків у 2025 р. буде становити 50 млн осіб [9].

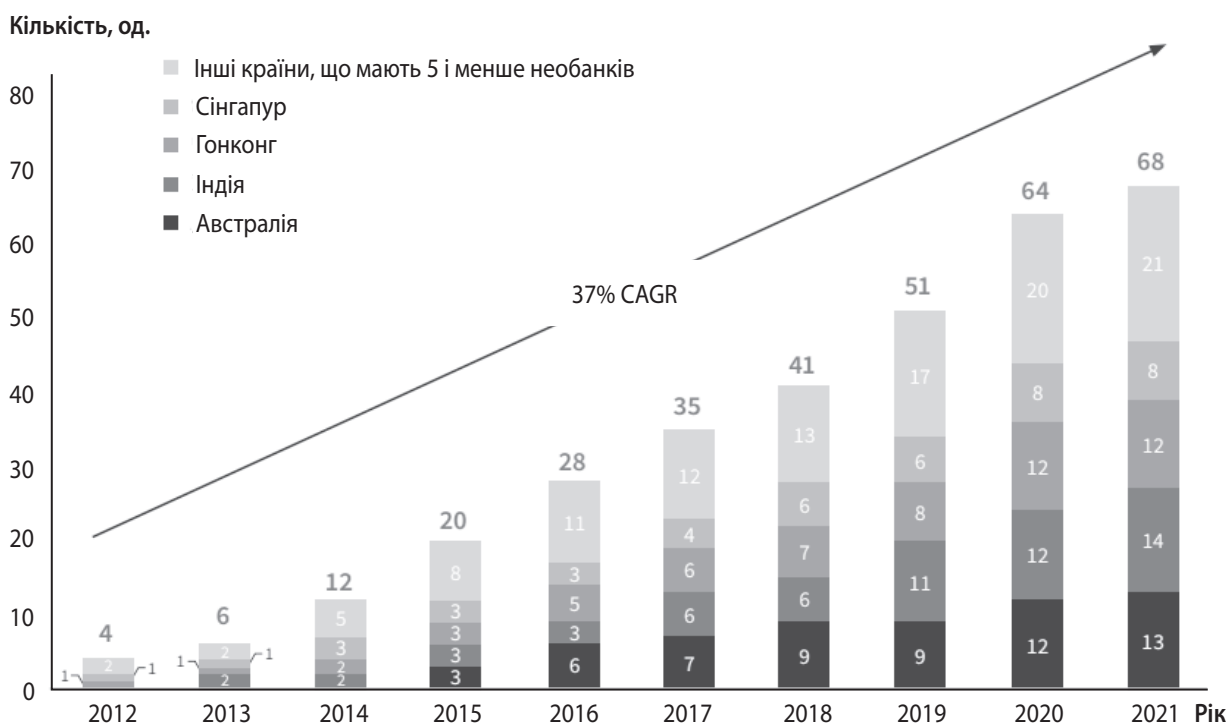
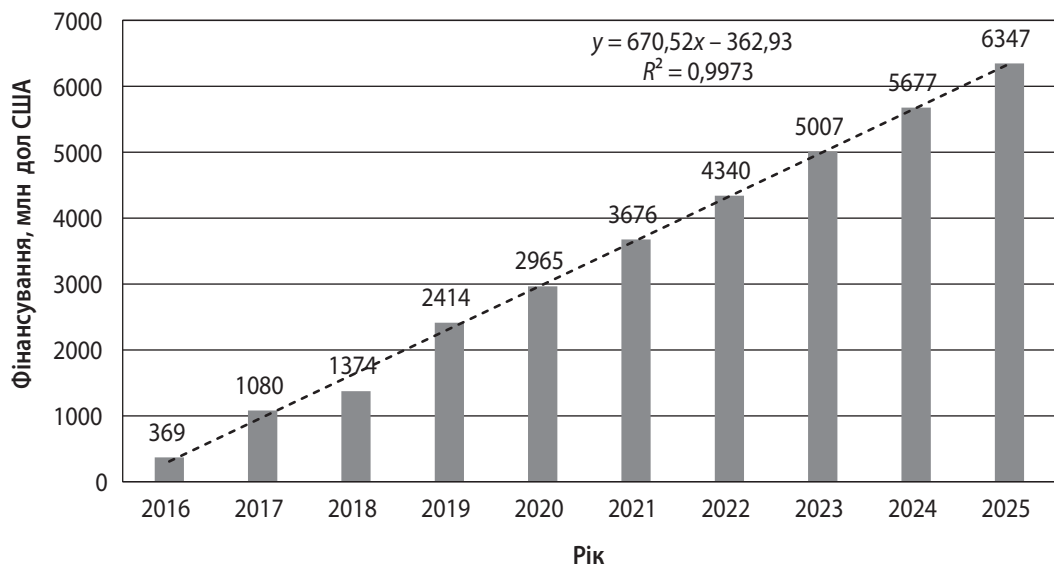

Рис. 1. Динаміка зростання кількості небанків в Азійсько-Тихоокеанському регіоні, 2012–2021 рр.

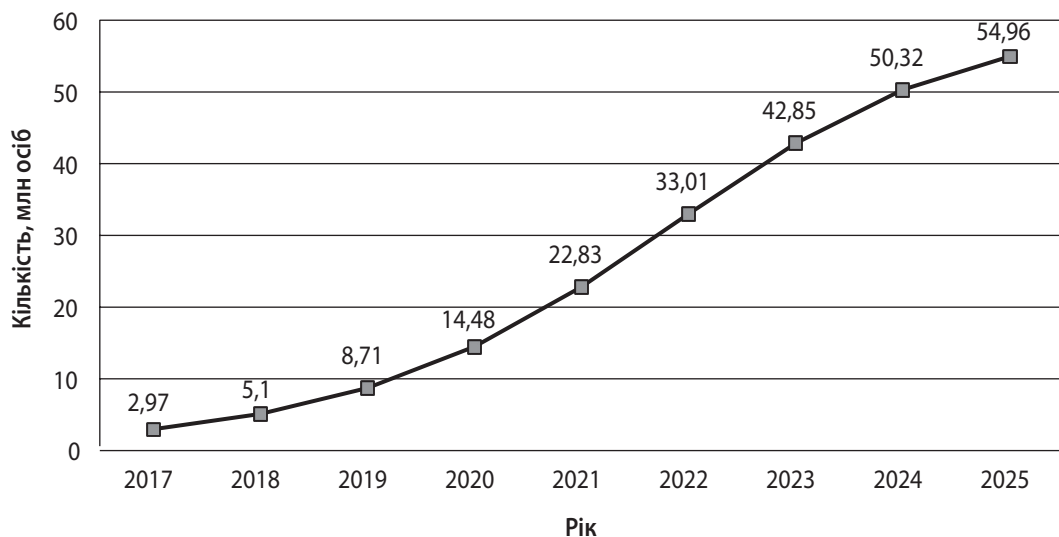
Примітка: CAGR (англ. Compound annual growth rate) – сукупний середньорічний темп зростання.

Джерело: сформовано за [6].

Рис. 2. Найважливіша динаміка та прогноз обсягів акціонерного фінансування небанків Азійсько-Тихоокеанського регіону, млн дол. США

Джерело: сформовано за [8].

Рис. 3. Динаміка кількості користувачів послуг небанків в Азійсько-Тихоокеанському регіоні та прогноз, 2017–2025 рр., млн осіб

Джерело: сформовано за [9].

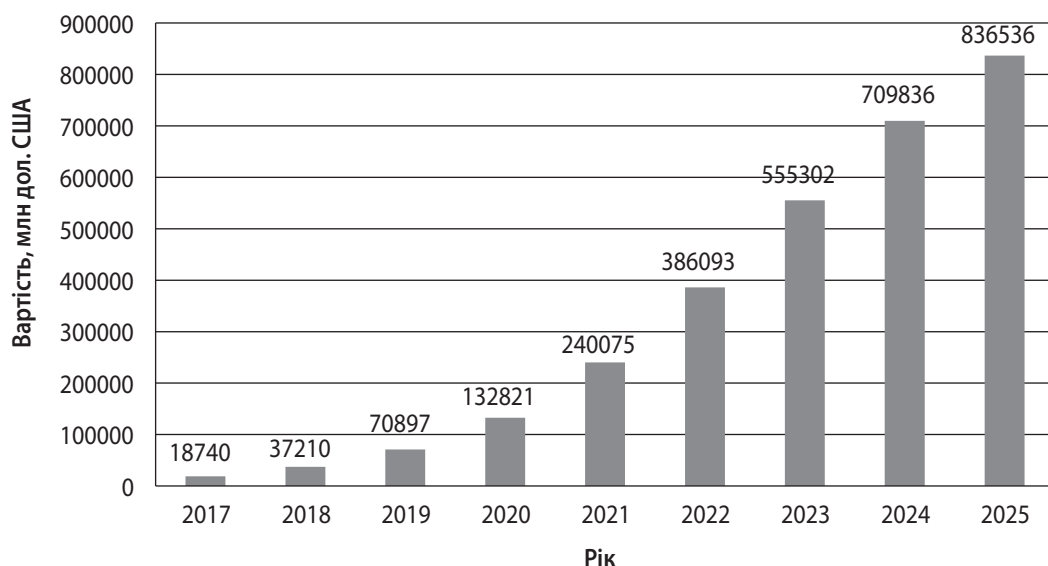
Зростає не тільки кількість користувачів послуг небанків, а й вартість транзакцій (рис. 4). Так, у 2017 р. вартість транзакцій складала 18,7 млрд дол. США, а у 2021 р. – уже 240 млрд дол. США, тобто за чотири роки вартість транзакцій зросла на 221,3 млрд дол. США. Зростання відбулось як за рахунок збільшення кількості користувачів (на 20 млн осіб), так, імовірно, і завдяки кількості проведених транзакцій кожним із користувачів.

Варто відзначити, що темпи зростання вартості транзакцій з кожним роком знижуються. Так, у 2018 р. темпи зростання склали майже 99 %, у 2021 р. – 80,8 %, а, за прогнозами, у 2025 р. стано-

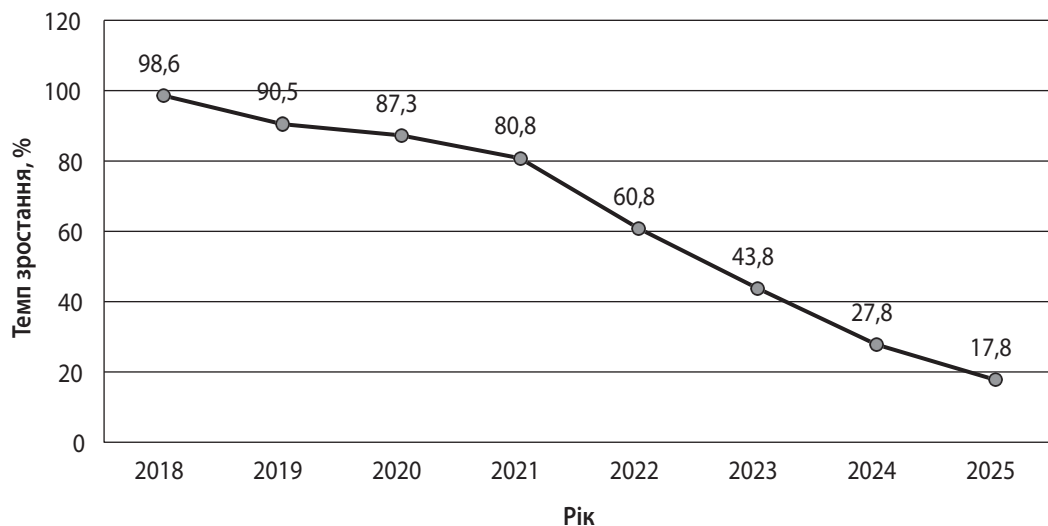
виритимуть 17,8 %. Згідно з прогнозом у найближчі роки вартість транзакцій матиме річний темп зростання (CAGR 2022-2025) на рівні 29,40% (рис. 5), а прогнозована загальна вартість у 2025 р. складе 836 млрд дол США [9].

За досліджуваний період середня вартість транзакцій постійно зростає: з 6 тис дол. США у 2017 р. до майже 13 тис дол. США у 2023 р. За прогнозами, у 2025 р. вартість транзакцій складе 15 тис дол. США (рис. 6).

Подальший розвиток небанкінгу в Азійсько-Тихоокеанському регіоні залежить, у тому числі, від активності традиційних банків, які вже пере-

Рис. 4. Вартість транзакцій в Азійсько-Тихоокеанському регіоні та її прогноз, 2017–2025 рр., млн дол. США
Джерело: сформовано за [9].

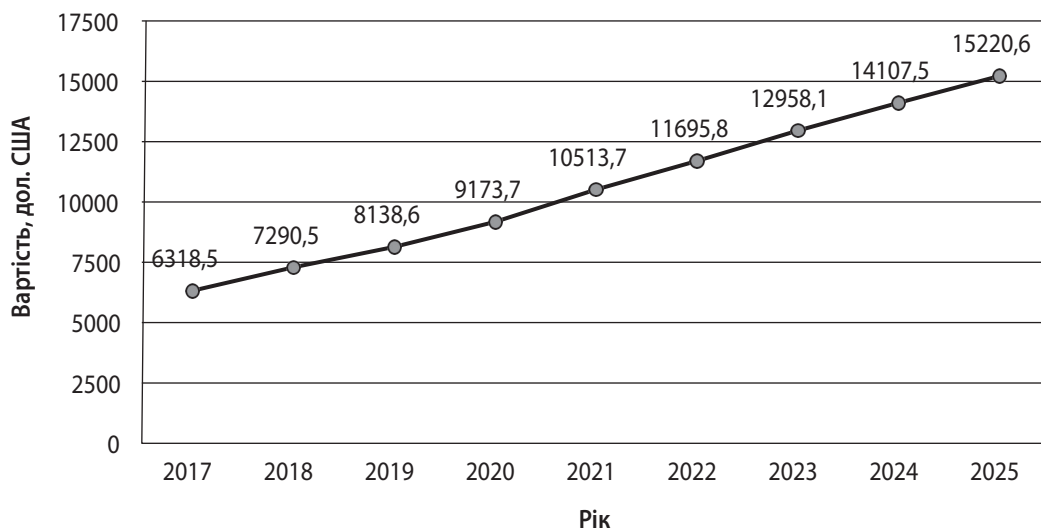
Рис. 5. Темпи зростання вартості транзакцій та прогноз в Азійсько-Тихоокеанському регіоні, 2018–2025 рр., %
Джерело: сформовано за [9].

ходять на цифрові технології, що робить перехід їх клієнтів у необанки менш імовірним. Разом із тим, мільйони людей у Південно-Східній Азії до цього часу не користуються банківськими послугами, тому необанки мають час закріпитися на цих ринках (наприклад, в Індонезії та Філіппінах). За прогнозами, у В'єтнамі, Філіппінах, Індонезії та Індії за рахунок значної кількості населення, ще не охопленого банківськими послугами, існує можливість для розвитку необанкінгу. Фінансові експерти звертають увагу на шість ринків Південно-Східної Азії з найбільшим потенціалом для розвитку необанкінгу: Малайзія, Індонезія, Філіппіни, В'єтнам, Індія та Таїланд [10].

У Малайзії сформувався високий рівень проникнення банківських послуг (85%), тому там існують можливості для необанкінгу, особливо для малого та середнього бізнесу. Так, понад 30% підприємців уже готові використовувати у своїй діяльності послуги цифрового банкінгу.

В Індонезії демографічні показники свідчать про значний потенціал зростання споживачів послуг необанків (половина населення має вік 30 років або молодше). Крім того, швидко зростає середній і заможний клас, який також формує попит на цифрові фінансові послуги. Національна банківська галузь Індонезії достатньо конкурентоспроможна, банки співпрацюють з операторами

Рис. 6. Середня вартість транзакцій небанкінгу та прогноз, 2017–2025 рр., дол. США

Джерело: сформовано за [9].

FinTech, що є прикладом адаптації традиційних банківських установ до вимог клієнтів [10].

Філіппіни мають сприятливі демографічні характеристики та високі темпи зростання ВВП (6%), що сприяє попиту на цифрові банківські послуги. До цього часу дві третини (70%) населення все ще не охоплені банківськими послугами, хоча філіппінці належать до активних «цифрових користувачів». Уряд країни стимулює населення до впровадження цифрових фінансових послуг, даючи можливість усім бажаючим отримати доступ до інформації стосовно перспектив використання цих послуг.

В'єтнам є однією з найбільш швидкозростаючих економік Південно-Східної Азії, щорічно залучаючи значні обсяги прямих іноземних інвестицій, та характеризується швидким розвитком національного банківського сектора. Понад 40% населення країни вже користується банківськими послугами, в тому числі швидко зростає кількість активних користувачів банківськими картками (у 2001 р. їх практично не було, а у 2018 р. було зафіксовано понад 90 млн банківських карток) [10].

Індія за обсягом зростання попиту на банківські послуги перевищує інші ринки Південно-Східної Азії. Особливістю Індії є те, що традиційні банки та необанки встановили стабільні партнерські відносини та визначилися зі спеціалізацією: традиційні банки зосередилися на депозитних і кредитних операціях, а необанки володіють новітніми засобами передачі даних і збільшують можливості клієнтів стосовно розпорядження своїми коштами. Водночас існують перешкоди для розвитку небанкінгу, оскільки в Індії відсутнє регулювання їх діяльності [11].

Таїланд має стабільну та зростаючу економіку, а національні фінансові установи мають високий рівень пропозиції своїх послуг, якими користуються понад 80% місцевих жителів. Таїланд вважається одним із найбільш перспективних ринків для небанкінгу в Південно-Східній Азії щодо цифрового банкінгу [10].

На кожному з ринків Південно-Східної Азії регуляторні органи мають свою специфіку регулювання діяльності небанкінгу, нормативні акти значно відрізняються залежно від країни. Як результат, спектр послуг небанкінгу у країнах регіону різний: від повного набору банківських послуг до вузької спеціалізації на обслуговуванні власників малого бізнесу [12].

Подальші перспективи розвитку небанкінгу в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону залежать від таких основних факторів:

- ✦ державне регулювання банківського сектора;
- ✦ технічні можливості небанкінгу проводити персоналізацію фінансових послуг, обробляти великі масиви даних і проводити онлайн-операції;
- ✦ конкуренція або співпраця з традиційними банками.

У світі вже сформувалася тенденція до пошуку традиційними банками та небанками взаємовигідних варіантів співпраці. Наприклад, «P2P-кредитування» і «P2B-кредитування», в яких намагаються брати участь традиційні банки, об'єднуючись з небанками. Для небанкінгу співпраця з традиційним банком підвищує довіру з боку його потенційних клієнтів, а для традиційних банків співпраця з небанком залучає потенційних клієнтів.

ентів. Стосовно конкуренції між традиційними та необанками існують різні точки зору, серед яких є і така, що вони практично не конкурують між собою, бо надають своїм клієнтам різні продукти, та їх продукти розраховані на різні групи клієнтів. Крім того, традиційні банки надають своїм клієнтам коротко- та довгострокові фінансові послуги, а необанки дають можливість вирішувати поточні фінансові питання.

ВИСНОВКИ

Таким чином, розвиток необанкінгу в Азійсько-Тихоокеанському регіоні відбувається швидкими темпами, чому сприяють позитивні демографічні показники; значна кількість населення, не охопленого банківськими послугами; високі темпи економічного зростання; співпраця з традиційними банківськими установами. Найбільшим потенціалом розвитку необанкінгу відзначаються Малайзія, Індонезія, Філіппіни, В'єтнам, Індія та Таїланд. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Петренко І. П. Світові тенденції розвитку необанків // Майбутнє банкінгу: сучасні виклики та перспективи розвитку : збірник матеріалів II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Київ, 15 червня 2017 р.). Київ : КНЕУ. 2017. С. 35–38. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/ifba/17-5386_ZbD196rnik_v_2_28F29.pdf#page=35
2. Гулей А. І., Гулей С. А. Цифрова трансформація вітчизняного банківського середовища в умовах розвитку фінтех-екосистеми. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Т. 4. № 1. С. 6–15. URL: <http://ujae.org.ua/tsyfrova-transformatsiya-vitchyznyanogo-bankivskogo-seredovyssha-v-umovah-rozvytku-finteh-ekosystemy/>
3. Губа М. О., Лінник А. О., Колесник Д. С. Розвиток необанків в Україні та світі. *Регіональна економіка та управління*. 2019. № 2. С. 71–74. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3830/1/71-74.pdf>
4. Романчук М. Небанки: закордонний досвід та перспективи розвитку в Україні // Монетарні і фінансові аспекти стабільного економічного розвитку : збірник тез доповідей Всеукр. наук. інтернет-конф. (м. Тернопіль, 10 листопада 2018 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2018. С. 248–251. URL: <http://dspace.wnu.edu.ua/bitstream/316497/33471/1/248.PDF>
5. Стечишин Т. Б. Небанки: особливості організації та перспективи розвитку в Україні // Розвиток банківських послуг та інновацій в цифровій економіці : матеріали наук.-практ. інтернет-конф. студ., аспір. і мол. вчених (м. Київ, 14 квітня 2019 р.). Київ : КНЕУ. 2019. С. 147–150. URL: https://sci.lidubgd.edu.ua/bitstream/123456789/9555/1/Zbirnyk_4_19.pdf#page=147

6. Digital Banking In Asia Pacific. URL: https://www.bpcbt.com/hubfs/2021_campaigns/DGB%20report%20APAC/BPC_Digital_banking_APAC.pdf
7. Choi J., Erande Ya., Yu Ya., Aquino C. J. Emerging Challengers and Incumbent Operators Battle for Asia Pacific's Digital Banking Opportunity. 2021. URL: <https://web-assets.bcg.com/53/42/92f340e345dab62aa227fd53ccd4/asian-digital-challenger-bank.pdf>
8. Southeast Asia's neobank market to grow 50% in 2021. *The Asian Business*. 2021. URL: <https://asian-businessreview.com/economy/news/southeast-asias-neobank-market-grow-50-in-2021>
9. Neobanking – Asia. *statista*. URL: <https://www.statista.com/outlook/dmo/fintech/neobanking/asia#users>
10. Top 10 Mobile Banking Services in Asia Pacific 2023. *TABInsights*. 2024. URL: <https://tabinsights.com/apac-and-mea-rankings/best-mobile-banking-services>
11. Neo-banks: disruption at play? *ET Edge Insights*. 13.12.2021. URL: <https://etinsights.et-edge.com/neo-banks-disruption-at-play/>
12. Filmer J. The threats and opportunities for neobanks in 2022. URL: <https://www.publicissapient.com/industries/financial-services/neobanks-the-threats-and-opportunities-in-2022>

REFERENCES

- Choi, J. et al. "Emerging Challengers and Incumbent Operators Battle for Asia Pacific's Digital Banking Opportunity". 2021. <https://web-assets.bcg.com/53/42/92f340e345dab62aa227fd53ccd4/asian-digital-challenger-bank.pdf>
- "Digital Banking In Asia Pacific". https://www.bpcbt.com/hubfs/2021_campaigns/DGB%20report%20APAC/BPC_Digital_banking_APAC.pdf
- Filmer, J. "The threats and opportunities for neobanks in 2022". <https://www.publicissapient.com/industries/financial-services/neobanks-the-threats-and-opportunities-in-2022>
- Huba, M. O., Linnyk, A. O., and Kolesnyk, D. S. "Rozvytok neobankiv v Ukraini ta sviti" [Development of Neo Banks in Ukraine and the World]. *Rehionalna ekonomika ta upravlinnia*, no. 2 (2019): 72-74. <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3830/1/71-74.pdf>
- Hulei, A. I., and Hulei, S. A. "Tsyfrova transformatsiia vitchyznianoho bankivskoho seredovyssha v umovakh rozvytku fintekh-ekosystemy" [Digital Transformation of the Domestic Banking Environment in the Conditions of the Development of the Fintech-Ecosystem]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky*, vol. 4, no. 1 (2019): 6-15. <http://ujae.org.ua/tsyfrova-transformatsiya-vitchyznyanogo-bankivskogo-seredovyssha-v-umovah-rozvytku-finteh-ekosystemy/>
- "Neobanking – Asia". *statista*. <https://www.statista.com/outlook/dmo/fintech/neobanking/asia#users>

- "Neo-banks: disruption at play?" *ET Edge Insights*. December 13, 2021. <https://etinsights.et-edge.com/neo-banks-disruption-at-play/>
- Petrenko, I. P. "Svitovi tendentsii rozvytku neobankiv" [Global Trends in the Development of Neobanks]. *Maibutnie bankinhu: suchasni vyklyky ta perspektyvy rozvytku* (2017): 35-38. https://kneu.edu.ua/userfiles/ifba/17-5386_ZbD196rnik_v_2_28F29.pdf#page=35
- Romanchuk, M. "Neobanky: zakordonnyi dosvid ta perspektyvy rozvytku v Ukraini" [Neobanks: Foreign Experience and Development Prospects in Ukraine]. *Monetarni i finansovi aspekty stabilnoho ekonomichnoho rozvytku* (2018): 248-251. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/33471/1/248.PDF>

- "Southeast Asia's neobank market to grow 50% in 2021". *The Asian Business*. 2021. <https://asianbusinessreview.com/economy/news/southeast-asias-neobank-market-grow-50-in-2021>
- Stechyshyn, T. B. "Neobanky: osoblyvosti orhanizatsii ta perspektyvy rozvytku v Ukraini" [Neobanks: Features of the Organization and Development Prospects in Ukraine]. *Rozvytok bankivskykh posluh ta innovatsii v tsyfrovii ekonomitsi* (2019): 147-150. https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/9555/1/Zbirnyk_4_19.pdf#page=147
- "Top 10 Mobile Banking Services in Asia Pacific 2023". *TABInsights*. 2024. <https://tabinsights.com/apac-and-mea-rankings/best-mobile-banking-services>

УДК 338.45:622.32

JEL: H54; G31; Q35; Q43; Q48; Q49

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-1-70-80>

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИДОБУТКУ ВУГЛЕВОДНЕВОЇ СИРОВИНИ В США: ОСНОВНІ ТРЕНДИ, ЕНЕРГЕТИЧНІ АЛЬТЕРНАТИВИ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ

©2024 ГОЛЯН В. А., КОРОБКА Р. В., БАРДАСЬ В. М.

УДК 338.45:622.32

JEL: H54; G31; Q35; Q43; Q48; Q49

Голян В. А., Коробка Р. В., Бардась В. М. Інвестиційне забезпечення видобутку вуглеводневої сировини в США: основні тренди, енергетичні альтернативи та екологічні детермінанти

Обґрунтовано, що США виступають основним актором глобального енергетичного ринку з точки зору як формування пропозиції енергоносіїв, так і забезпечення стабільності його функціонування. Виявлено, що останніми десятиліттями видобуток вуглеводневої сировини в США регулюється державою, виходячи з кон'юнктурних коливань на світовому ринку вуглеводнів та реформатування центрів тяжіння у глобальних енергетичних потоках. Установлено, що у 2010–2022 рр. у США, незважаючи на зростання видобутку вуглеводневої сировини, спостерігається зменшення обсягів інвестиційного забезпечення розвитку нафтогазової галузі. Доведено, що скорочення інвестиційних вливань у видобуток нафти та газу останніми роками зумовлене диверсифікацією інвестиційного портфеля «вуглеводневих» ТНК і зміною пріоритетів в освоєнні запасів вуглеводневої сировини. Виявлено, що диверсифікація інвестиційного портфеля нафтогазовидобувних компаній відбувається шляхом переправлення фінансових потоків у розвиток альтернативної енергетики та надання пріоритету реалізації не надмірно ризикових мегапроектів, а невеликих менш ризикових проєктів видобутку вуглеводневої сировини. Обґрунтовано, що у США сформувався диверсифікований інвестиційний ландшафт у сфері видобутку природного газу та нафти, який охоплює великі транснаціональні корпорації, незалежні нафтогазові компанії, фінансові установи та приватні інвестиційні компанії. Доведено, що одним із основних пріоритетів інвестиційного забезпечення проєктів видобутку вуглеводневої сировини виступає видобуток сланцевого газу, виходячи зі значних його запасів та враховуючи появу нових ніш на ємному ринку Західної Європи внаслідок введення санкцій проти постачальників нафти та газу з країн-терористів. Доведено, що ефективною формою інвестиційного забезпечення видобутку сланцевого газу виступають угоди державно-приватного партнерства (ДПП), які забезпечують інвестування розбудови інфраструктури технологічних та інноваційних центрів, котрі зосереджені на розробці передових технологій, пов'язаних з розвідкою, видобутком і використанням даної складової вуглеводневої сировини. Це створює умови для отримання конкурентних переваг на мінливому та чутливому до кон'юнктурних коливань глобальному ринку нафти та газу.

Ключові слова: інвестиційне забезпечення, інвестиції, вуглеводнева сировина, низьковуглецевий розвиток, глобальне потепління, сланцевий газ, США.
Рис.: 1. **Бібл.:** 15.

Голян Василь Анатолійович – доктор економічних наук, професор, провідний науковий співробітник відокремленого підрозділу НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» (вул. Лісодослідна, 12, Боярка, 08150, Україна)

E-mail: golian_v@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2502-4573>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57195963280>

Коробка Ростислав Васильович – кандидат економічних наук, докторант, відокремленого підрозділу НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» (вул. Лісодослідна, 12, Боярка, 08150, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-8878-0153>